

Máme, nemáme alebo nechceme?

Trochu netradičný titulok, možno tak hádanka. Aby som to uviedol na správnu mieru: mám na mysli vzájomnú partnerskú spoluprácu miest a obcí. Spolupráca obcí sa môže sústrediť na celý široký rozsah činnosti v kompetencii obcí od "ľahkých" aktivít ako spoločné podujatia zamerané na výmenu skúsenosti až po spoločné stratégie trvalo udržateľného rozvoja v oblastiach ako napr.: školstvo, cestovný ruch, šport, miestne služby atď.). Môže zahŕňať široký rozsah aktérov od volených predstaviteľov, pracovníkov úradov, mládež, dôchodcov, predstavitelia subjektov a spolkov pôsobiacich na území obce atď.).

Určite na potencionálne možný vznik partnerstva budú mať vplyv koncoročné komunálne voľby tak na Slovensku, ako aj v Českej republike. Vyprofilujú sa z nich nové zastupiteľské orgány a aké budú ich názory na partnerskú spoluprácu, to je ťažko momentálne už len vôbec odhadnúť. Možno viac povedia volebné programy jednotlivých kandidátov, či sa problematika partnerskej spolupráce v nich objaví, aká je predstava kandidáta v tej-ktorej oblasti a či novokoncipovaný orgán po voľbách bude mať o partnerskú spoluprácu záujem.

V niektorých obecných záležitostiach sa zvykneme inšpirovať skúsenosťami našich najbližších susedov. Skúsme to z oblasti partnerskej spolupráce. Podľa údajov z webových stránok má mesto Stupava tieto partnerské mestá: Ivančice - Česká republika, Kuřim - Česká republika, Nagykovácsi – Maďarsko, Lowicz – Poľsko a Svoje, Bulharsko. Bratislava, miestna časť Záhorská Bystrica má tieto partnerské obce: Göttlesbrunn – Rakúsko, Brumovice - Česká republika a Riese Pio X. - Taliansko. *Trochu odbočím: škoda, že sme sa neinšpirovali našimi susedmi pri stanovení výšky miestneho poplatku za rozvoj podľa zákona č. 447/2015 Z. z., ktorý u oboch činí 35 eur za každý m² podlahovej plochy nadzemnej časti stavby a v Marianke nebojím sa napísať, že alibisticky „aby sme boli dobrí a pekní k občanom“ bola obecným zastupiteľstvom schválená jeho minimálna výška, ktorú určuje zákon, t.j. 10 eur. V čom je naša obec menej ako susedia? Sadzba poplatku môže byť stanovená alebo zmenená môže byť všeobecne záväzným nariadením iba k 01.01. kalendárneho roka. No uvidíme...*

Ale vráťme sa späť k téme.

Určite má naša obec potenciál ponúknuť svoje aktivity, najmenej v dvoch oblastiach ktoré sú spojené s jej históriou: obec je najstarším pútnickým miestom v bývalom Uhorsku a je spojená s ťažbou a spracovaním bridlice, hlavne školských bridlicových písacích tabuliek, ktoré ju preslávili hlavne v druhej polovici XIX. storočia a na tejto tradícii sa dá stavať aj v súčasnosti. Pravdepodobne by sme za našich potencionálnych a najbližších partnerov mohli považovať obce/mestá z Českej republiky.

Kultový priestor pútnickej tradície – Marianske údolie s mnohými pamiatkami hlavne z obdobia baroka dostáva postupne novú meniacu sa tvár – obnovená Lurdská jaskyňa, priestor pred Kaplnkou sv. Studne. Tu je priestor pre nadviazanie spolupráce s orgánmi samosprávy miest a obcí s pútnickou tradíciou, spomeniem aspoň najbližšie k nám Velehrad v Českej republike, či Mariazell, najznámejšie rakúske pútnické miesto.

Podľa evidencie občianskych združení vedenej MV SR, v obci Marianka je evidovaných 30 (!) občianskych združení. Na obec už s viac ako 2000 obyvateľmi, je to značný občiansky potenciál s rôznymi aktivitami, ktorý by bolo potrebné rozvinúť aj za jej hranice. Mal by som niekoľko tipov, ktoré by si určite našli svojho partnera v každej partnerskej obci/meste, ale neprináleží mi to. Rozhodnutie musí byť na

každom z nich. A hlavne - pre spoluprácu treba vôľu oboch strán. Nie len deklarovaniu, ale ju aj konkrétne naplniť. Či sa to podarí, neviem, ale hádam sa nájde záujem, ktorý musí a pokiaľ chce, tak koordinovať obec.

Pokiaľ sa týka spolupráce v oblasti histórie ťažby a spracovania bridlice, konkrétne už v roku 2007 delegácia Spolku Permon Marianka vykonala prvú návštevu v Budišove nad Budišovkou, Česká republika a na jej základe mesto Budišov nad Budišovkou ponúklo partnerskú spoluprácu našej obci, ktorá bola v ďalších rokoch konkrétne naplňovaná vzájomnými návštevami predstaviteľov oboch samospráv. Aký je súčasný stav pri spolupráci samospráv, príp. iných organizácií mi neprináleží hodnotiť, mali by sa vyjadriť ich kompetentní predstavitelia.

Spolupráca nášho spolku trvá naďalej, čoho dokladom je množstvo spoločných aktivít, ktoré záujemcovia nájdu v časovom slede na webovej stránke nášho spolku www.marianka.eu Na základe našej poslednej návštevy pri otvorení Raabovej štoly, prejavilo záujem o spoluprácu s našou obcou aj mesto Odry, ktorého história je tiež spätá s ťažbou a spracovaním bridlice. Dovolím si konštatovať, že naša vzájomná spolupráca je na úrovni a výrazne prispela k propagácii našej obce.

Možno týmto príspevkom som „rozdúchal zatiaľ stojaté vody“ v našej obci a nájde sa vôľa k naplneniu partnerskej spolupráce.

Jozef Král, Marianka